

IZVJEŠTAJ O RADU UDRUŽENJA ZA RAZVOJ KULTURE „URK“ ZA 2014. GODINU

O udruženju za razvoj kulture „URK“:

Udruženje za razvoj kulture „URK“, osnovano 1995. godine, jedna je od najaktivnijih i najstarijih udruga u Hrvatskoj na području kulture mladih i alternativne kulture. Misija organizacije je realizacija raznovrsnih umjetničkih programa, poticanje razvoja i vidljivosti alternativne, nezavisne i neinstitucionalne kulture, uključivanje mladih u kulturne i civilne inicijative, razvijanje novih modela kulturnog djelovanja izvan okvira postojećih institucija te poboljšanje statusa kulture u društvu općenito. Aktivnosti organizacije su fokusirane najviše na vođenje kluba Močvara (od 1999.) i mnogobrojne kulturne programe koji se u njemu odvijaju, neformalnu edukaciju i organizaciju Human Rights Film Festivala (od 2002.).

O organizaciji i njenom djelovanju u 2014. godini:

U 2014. godini organizacija je djelovala kao stabilan tim od šest zaposlenih osoba koje obavljaju poslove promocije, administracije, tehničke realizacije programa, koordinacije i bukiranja programa, vođenja kluba Močvara,... Također, pored zaposlenih osoba, organizacija je redovito surađivala s brojnim vanjskim honorarnim suradnicima koji asistiraju u realizaciji programa i rade na šanku kluba Močvara.

Inzistiranjem na konceptu programske raznolikosti, autentičnošću pojedinih programa, kao i stalnom otvorenosti prema novim programima i suradnicima uspjeli smo i u ovoj godini generirati novu mladu publiku. Rad organizacije je izuzetno vidljiv u javnosti, putem stalne prisutnosti na društvenim mrežama i medijima, koji prate sve naše aktivnosti. Tako je programe URK-ovog kluba Močvara u 2014. godini posjetilo preko 40.000 ljudi, a Human Rights Film Festivala oko 4.000.

URK je i u 2014. godini nastavio s programskim suradnjama od kojih bi izdvojili suradnje s udrugom Kontejner na provedbi projekata Galerija Močvara i Sound Art Inkubator te međunarodne suradnje s Fondacijom za omladinsku kulturu i stvaralaštvo "Danilo Kiš" iz Subotice (projekt Subotica Express) i udruženjem građana Dam-Daš iz Beograda (projekt Pesničenje).

Struktura financiranja organizacije se sastoji od donacija i vlastitih prihoda (prodaja ulaznica i ugostiteljska djelatnost na programima kluba Močvara).

U 2014. godini osam donatora je podržalo URK i njegove aktivnosti od kojih bi kao značajnije istaknuli Ministarstvo kulture RH, Grad Zagreb, Zakladu Kultura Nova te Nacionalnu zakladu za razvoj civilnoga društva, koja je udruzi osigurala institucionalnu podršku za stabilizaciju i razvoj udruge u periodu 2013.-2015. godine.

Kao član (Mreža mladih Hrvatske) i suosnivač različitih mreža i organizacija (Savez udruga Operacija grad, Savez udruga Klubtura, Udruga koncertnih promotora Promo) te potpunim svojim djelovanjem, URK je utjecajan ne samo kao organizator

kvalitetnih kulturnih događanja, nego i kao važna udruga nezavisne kulture u širem smislu.

Programi organizacije u 2014. godini:

Dvije glavne programske aktivnosti organizacije su vođenje kluba Močvara i organizacija Human Rights Film Festivala.

Klub Močvara

Klub Močvara osnovan je 1999. godine i specifičan je zbog svog raznovrsnog programa, pristupačnosti različitim vrstama urbane, alternativne publike, senzibilitetom za marginalizirane skupine te pionirske uloge u klupskom životu Zagreba i Hrvatske. Osnovni okvir programa mogao bi se svesti pod alternativnu i underground kulturu, međutim širina programa često izlazi van okvira usko definiranih kvalifikacija. Programska koncepcija kluba je podijeljena na tri odvojena, jasno definirana programska područja:

1. Organizacija kulturnih programa

Kulturni program kluba sadrži nekoliko redovitih programa:

Književni program

Močvara već preko 10 godina posvećuje posebnu pažnju književnim programima – tribinama kojima pobuđuje interes za suvremenu, pa tako i najmlađu, još nedovoljno afirmiranu scenu hrvatske književnosti, te upoznaje i informira zainteresiranog i potencijalno zainteresiranog domaćeg čitatelja s najnovijom književnom proizvodnjom domaćih i stranih autora stvarajući senzibilitet publike, uglavnom mlađe, za suvremene književne teme.

U 2013. program dobiva novu dimenziju uz novog voditelja programa Roberta Perišića, jednog od najpoznatijih i najprevođenijih hrvatskih novijih pisaca, koji je program vodio i u 2014. godini. Program se odvijao sa specifičnim naglaskom na afirmaciji najmlađe generacije hrvatskih autora, naročito onih rođenih od 1980. nadalje, koji su stjecajem okolnosti (nepostojanje središnjeg generacijskog časopisa, rasutost scene, izdavačka inertnost, manjak medijskog interesa za novu generaciju) još uvijek u sjeni prethodnika. Održano je devet programa uz gostovanje preko dvadeset predstavnika najmlađe generacije hrvatske književnosti, od kojih je nekima to bilo prvo javno predstavljanje pred publikom.

Filmski program

Neopterećen komercijalnim zahtjevima, Močvarin filmski program, pokrenut 1999. godine, vođen je isključivo prikazivanju sadržaja koji ispunjava potrebe nove filmske publike. Orijentiran je na tematsko i/ili izrazno zanimljive naslove koji nisu dostupni većini gledateljstva – na filmove koji nisu bili na repertoaru zagrebačkih (hrvatskih) Kinematografa, niti na programu nacionalne televizije (HTV-a) ili drugih privatnih

televizijskih postaja. Ukratko, tijekom programa tendencija je prikazivati filmska djela (što različitijih vrsta i žanrova) koja razrađuju/propagiraju drugačije mogućnosti filmovanja od onih koje se privilegiraju u prevladavajućem/repertoarnom (populističnom, komercijalnom) programu. Naglasak je na suvremenom (modernom), ne-komercijalnom i umjetničkom (art) filmu.

Uz novu voditeljicu Astrid Pavlović prije par godina pokrenut je nov, osvježen koncept programa koji se uspješno nadovezao na temelje u svoje vrijeme vrlo utjecajnog isključivo prikazivačkog programa, te se sada film smjestio u Močvari na nov način, u interaktivnijem obliku, s atraktivnim gostima, temama koje spajaju film s drugim granama umjetnosti te kao i uvijek odličnim, pažljivo odabranim filmovima koje nije moguće bilo gdje vidjeti.

U 2014. godini održano je šest programa, od kojih bi izdvojili gostovanje nizozemskog kompozitora filmske glazbe Jozefa Van Wissema, dobitnika Zlatne palme filmskog festivala u Cannesu za originalnu glazbu iz filma "Only Lovers Left Alive" kultnog redatelja Jim Jarmuscha. Tokom večeri održan je razgovor s gostom o filmskoj glazbi, uz koncert na lutnji i projekciju filma Partir to Live (2012., Domingo García-Huidobro).

Glazbeni program (koncerti, party-i)

Jedna od najvažnijih aktivnosti kluba Močvara je redovito organiziranje glazbenih događanja. U Močvari se koncerti odvijaju redovito, 2-3 puta tjedno i ravnopravno su zastupljeni strani i domaći glazbenici. Profil programa je alternativna glazba u širem kontekstu, kvalitetna glazba koja se razlikuje od sveprisutnog mainstreama, a koja obuhvaća različite suvremene glazbene stilove (punk, reggae, etno, ska, metal, avangarda, jazz, eksperimentalna i elektronska glazba,...). Kriteriji pri odabiru programa su originalnost, kvaliteta, autorski pristup, a podjednako su zastupljeni poznati i nepoznati glazbenici. Također, organiziramo i plesne programe koji predstavljaju pojedine glazbene žanrove, uglavnom iz široke lepeze elektronske glazbe i rocka.

U 2014. godini u Močvari je nastupilo preko 200 bendova i preko 100 dj-a iz preko 20 zemalja (Argentina, Austrija, Belgija, Bosna i Hercegovina, Danska, Finska, Francuska, Grčka,...), od kojih bi izdvojili irski post rock bend God Is An Astronaut, legendarnog basista američke nezavisne glazbe Mike Watta te seriju koncerata u okviru novijeg programa Začarana Močvara (Ivana Picek, Miki Solus, Mika Male, Marinada, Dino Santaleza, Laura Stevenson,...).

Subotica Express

Subotica Express je platforma za kulturno povezivanje alternativnih umjetnika iz Zagreba (Hrvatska) i Subotice (Srbija) pokrenuta 2013. godine u partnerstvu s Fondacijom za omladinsku kulturu i stvaralaštvo "Danilo Kiš" iz Subotice. Glavni cilj je mladoj publici i umjetnicima otvoriti mogućnosti kreativne suradnje sa srodnim scenskim djelatnicima, te predstaviti suvremene subkulturne i druge umjetničke

tendencije u regiji kroz seriju različitih aktivnosti na području glazbe, filma, književnosti, strip umjetnosti i drugih umjetničkih formi.

Održana su dva programa, prvi 22. studenog u Subotici te drugi 30. studenog u Zagrebu.

22.11. u Subotici u Omladinskom klubu Skladište održan je sljedeći program: projekcije filmova KULT MANCE (režija: Velimir Rodić) i PONIKVE 2001 (režija: Tomislav Fiket); čitanje i razgovor s književnicom Asjom Bakić; koncert grupa Brujači i Šumski; izložba Mirona Milića.

30.11. u Zagrebu u klubu Močvara održan je sljedeći program: predstavljanje regionalnog festivala gif-ova Gifest Subotica; koncert NT WAVE, projekta gitariste i producenta Valenta Samardžije; koncert grupa Jpeg Realität i Secret Man; crtanje murala "Ritmovi" (akademske slikarice Vanja Subotić i Svetlana Ždrnja); izložba crteža Vanje Subotić: Ritmovi i staništa; izložba fotografija Svetlane Ždrnje: Fotografija kao platno; pjesnički nastup Desya Lovorova pod nazivom Čitalac u prolazu.

Kazališni program

Od 1999. godine Močvara održava stalan kazališni program koji je postao neizostavan dio kazališnog života grada. Jednom do dva puta mjesečno ugošćujemo izvedbe nezavisnih kazališnih grupa i pojedinaca s naglaskom na moderni, nezavisni, alternativni, studentski kazališni izričaj. Voditelj projekta je kazališni redatelj Mario Kovač.

U 2014. godini održano je četrnaest programa. Naglasak je, kao i proteklih godina, bio na gostovanjima nezavisnih i neformalnih kazališnih skupina i pojedinaca čija estetika se kreće po rubnom prostoru istraživačkog teatra bez komercijalnih ambicija. Izdvojili bi promociju knjige Suzane Marjanić „Kronotop hrvatskog performansa“ uz izvedbu više kraćih performansa različitih izvođača.

Izložbeni program

Galerija Močvara je projekt pokrenut 2001. godine s ciljem predstavljanja lokalnih i inozemnih vizualnih umjetnika u kontekstu klupskog prostora. Od 2008. godine Galerija je uvrštena na popis uvažениh institucija i izložbenih prostora u RH. U 2011. godini u suradnji s kustoskim timom Kontejner program ulazi u novu fazu te se posvećuje umjetnosti koja tematizira fenomen zvuka. Zbog tog specifičnog programskog usmjerenja, Galerija Močvara na regionalnoj razini predstavlja jedno od rijetkih mjesta prezentacije umjetničkih projekata koji se bave zvukom i s njim povezanom fenomenologijom slušanja, te je u ovom trenutku jedina platforma u regiji koja tu progresivnu struju suvremene umjetnosti sustavno i u kontinuitetu prezentira, kontekstualizira, produkcijskim projektima razvija te nizom festivala i radionica umrežava na međunarodnoj razini. Galerija Močvara publici i umjetnicima omogućuje uvid u najkvalitetnije projekte suvremene svjetske „sound“ umjetnosti, a

kroz produkcijski rad stimulira i podupire i domaće umjetnike u kreativnom radu sa zvukom.

U 2014. godini je održano šest izložbi od kojih izdvajamo gostovanje kanadskog umjetnika Martina Messiera sa svojim performansom „Sewing Machine Orchestra“.

Začarana Močvara

Projekt Začarana Močvara, pokrenut 2012. godine, predstavlja seriju koncerata intimnijeg ugođaja koji se odvijaju jednom mjesečno. Glazba na ovim događanjima je često tiha, ambijentalna, akustična, u okviru pravaca poput jazza, etna, folka, bluesa, countrya ili elektronike. Voditeljica programa je Nina Romić, jedna od najperspektivnijih mladih hrvatskih kantautorica.

U 2014. godini održani su koncerti 39 izvođača, od kojih bi izdvojili koncert američke kanautorice Laure Stevenson.

Podrži scenu!

Projekt „Podrži scenu!“ se bavi kontinuiranom organizacijom nastupa mladih, još nedovoljno afirmiranih bendova iz Zagreba, ali i iz drugih krajeva Hrvatske u klubu Močvara. Cilj je povećati motivaciju bendovima koji nastupaju u okviru ovog projekta za daljnji nastavak bavljenja glazbom, čime se stvaraju neophodni temelji za opstanak i razvoj alternativne scene, koja ne postoji bez njenih kreativnih aktera.

U 2014. je nastupilo 18 bendova iz 7 gradova (Zagreb, Šibenik, Zadar, Trogir, Osijek, Rijeka, Varaždin).

Sound Art Inkubator

Galerija Močvara je u 2012. godini pokrenula produkcijski projekt Sound Art Inkubator. Projekt se provodi jednom godišnje putem raspisivanja natječaja za realizaciju novih umjetničkih radova koji konceptom na bilo koji način dotiču zvuk kao kreativno-kritički alat i umjetnički medij. Na taj se način pokušava stimulirati produkciju „sound“ radova mladih domaćih umjetnika. Galerija Močvara kroz produkcijsku platformu Sound Art Inkubator želi pružiti konkretnu financijsku, infrastrukturnu, kolaboracijsku i prezentacijsku podršku pri realizaciji koncepata i ideja mladih umjetnika i studenata.

Održana su dvije prezentacije Sound Art Inkubator-a u 2014. godini, a učestvovali su umjetnici Hrvošlava Brkušić, Božo Katić, Niko Mihaljević, Lucija Ukić, Sanja Gergorić, Roko Crnić, udruga Radiona.org i Toni Mijač.

Pesničenje

Cilj projekta je predstavljanje aktualne pjesničke, performerske i kantautorske scene Srbije zagrebačkoj publici, uz podršku domaćih autora, poboljšanje regionalne suradnje i povezivanja autora i autorica s umjetničko-poetske scene u Hrvatskoj i

Srbiji, kao i koncentriranje aktualnih alternativnih i aktivnih pjesničkih platformi u regiji. Projekt je pokrenut 2013. godine u partnerstvu s udruženjem građana Dam-Daš iz Beograda.

Na programu u 2014. godini su nastupili gosti iz Srbije - poetska diva Višnja Janošević, predstavnici pjesničke grupe ARGH - Ana Marija Grbić i Danilo Lučić, lo-fi electro post punk poeta Ex, pančevačka grupa Ivica, Ružica Dević, nova poetska scena Rijeke - Dunja Matić, Kristina Posilović, Moris Mateljan i Zoran Žmirić, zatim lokalna podrška Campy Petrarca, Vid Jeraj, Maja Klarić, Ivana Perica, Ana Brnardić, Aleksandar Hut Kono, Neven Vulić i Josip Grošek.

Sajam ploča i stripova

Revival interesa za gramofonske ploče i sve veća strip scena u Hrvatskoj stvorili su potrebu da Močvara pokrene 2009. godine specijalizirani sajam. Od tada svaka dva mjeseca Močvara ugošćava vlasnike strip i vinil dućana, kao i nepoznate pojedince da u Močvari predstave bogat izbor izdanja za šaroliku publiku u širokom rasponu od 14 do 60 godina te da stvore prostor za razmjenu novih iskustava i druženje glazbenih i strip entuzijasta.

2. Neformalna edukacija

Močvarni laboratorij je produkcijsko-prezentacijska platforma pokrenuta 2004. godine koja mladima omogućuje kvalitetnije i sadržajno bogato provođenje slobodnog vremena kroz interdisciplinarni program neformalne edukacije u područjima koja nisu zastupljena u okviru postojećih struktura formalnog i neformalnog obrazovanja te koja potiču razvoj kreativnosti kod mladih generacija, osposobljavaju ih za samoobrazovanje, razvijaju samoinicijativnost, afirmiraju i podržavaju njihovo aktivno sudjelovanje u kulturnim programima.

U 2014. godini održane su 4 radionice:

1. Radionica izrade zmajeva, voditelj: Žarko Tkalec
2. Dramska radionica, voditelj: Mario Kovač
3. Novinarska radionica, voditelji: Antonija Letinić, Matija Mrakovčić i Vatroslav Miloš
4. Održavanje bicikla, voditelj: Goran Šarić

3. Javne diskusije

Turbina – turbo tribina je program javnih događanja ostvarenih u obliku predavanja i, prije svega, interaktivnih razgovora o različitim temama vezanim uz subkulturu, alternativne svjetonazore, neobične hobije i slične „rubne“ oblike društveno aktivnog djelovanja. Do sada smo obradili izrazito širok dijapazon tema s gostima koji rijetko pronalaze javni prostor za iznošenje svojih ideja i stavova. Voditelj "Turbine" je kazališni redatelj Mario Kovač, koji vodi razgovore sa širokom lepezom gostiju, od poznatih umjetnika i kulturnih djelatnika do "anonimnih" predstavnika ranjivih društvenih skupina.

U 2014. godini održano je deset tribina, od kojih bi istaknuli tribinu „Rezervni dijelovi“ uz gosta Juru Estera, s kojim je vođen razgovor o darivanju organa.

HUMAN RIGHTS FILM FESTIVAL (HRFF)

HRFF je manifestacija koju partnerski organiziraju Multimedijalni institut i Udruženje za razvoj kulture "URK". HRFF se svake godine održava početkom prosinca, povodom Dana ljudskih prava. HRFF je specifičan festival po tome što je s jedne strane tematski jasno fokusiran, dok je s filmske strane žanrovski raznovrstan. Posebnost HRFF-a je i istovremeno održavanje festivala u drugim gradovima u Hrvatskoj (u posljednja 3 izdanja festivala to je bilo Art-kino Croatia u Rijeci: suradnja s riječkom udrugom Filmaktiv). Festival pred sebe postavlja aktivnu ulogu u poticanju i populariziranju kritičkog pristupa problemima suvremenog - kako globalnog tako i lokalnog - okruženja. Na prijašnjim izdanjima smo se tako koncentrirali na teme ratnih zločina, prostorne pravde, javnosti ili pak zemlje i teritorija. Festival je organiziran kao široka platforma koja kroz različite aktivnosti uključuje niz udruga, inicijativa i pojedinaca aktivnih na promicanju ljudskih prava te smjera uspostavljanju stalnog prostora kritičkog javnog diskursa. Tako se pored filmskih projekcija festivalski program sastoji od niza događanja kao što su predavanja, okrugli stolovi, izložbe i koncerti. Tijekom prethodnih dvanaest izdanja izgrađen je profil angažiranog festivala zavidne filmske kvalitete, a festival je danas prepoznatljiv po isticanju marginaliziranih, potisnutih, neizrečenih i nevidljivih perspektiva. U 2014. godini održano je 12. izdanje festivala.